

Список використаних джерел

1. Головкін Б. М. Про детермінацію злочинності. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 274–280.
2. Боровик А. В., Колб О. Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Луцьк: СПД Галяк Ж. В. друкарня «Волиньполіграф», 2018. 340 с.
3. Оболенцев В. Ф. Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні: монографія. Харків: Юрайт, 2016. 116 с.
4. Львів'яни увійшли в ТОП найбільш цитованих науковців світу за 2021 рік. URL: https://zaxid.net/lvivski_naukovtsi_potrapili_u_top_naybilsh_tsitovanih_naukovtsiv_svitu_za_2021_rik.n1551215.

Колесник Таїсія Миколаївна,
науковий співробітник лабораторії
криміналістичних досліджень
Національного наукового центру
«Інститут судових експертиз ім. Засл.
проф. М. С. Бокаріуса»;
Носатенко Юлія Олександрівна,
завідувач сектору лабораторії
криміналістичних досліджень
Національного наукового центру
«Інститут судових експертиз ім. Засл.
проф. М. С. Бокаріуса»

НЕОБХІДНІСТЬ СТВОРЕННЯ БАЗИ ДАНИХ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

Тези присвячені висвітленню та аналізу актуальних питань щодо ідентифікації та ознак зовнішності військовополонених, індивідуальних фізіологічних особливостей та залишених ними слідів, виявлених під час огляду місця події, що дозволяє ідентифікувати особу, яка вчинила правопорушення, які в подальшому дозволять притягнути особу до кримінальної відповідальності. На сьогоднішній день тема дослідження є досить актуальною та потребує новітніх методів збору даних, що мають вдосконалюватись, враховуючи сучасні тенденції розвитку людини та залежать від різних факторів. Метою тез є пропозиція щодо розробки єдиної бази даних, яка буде містити в собі відомості, що

значно полегшать роботу слідчим та експертам виявити винних осіб у скоєнні кримінальних правопорушень серед військовополонених.

З моменту повномасштабного вторгнення РФ на територію України правоохоронними органами фіксуються тисячі кримінальних правопорушень, які скоєнні військовослужбовцями РФ. На мою думку, актуальною темою є створення бази з даними військовополонених, головним завданням якої буде вмістити в себе якомога більше відомостей про:

- Відбитки папілярних узорів пальців, долонь, ніг, зубів, вух людини;

- Індивідуальні ознаки зовнішності (татування, шрами, родимі плями, і т.д.);

- Особливі прикмети (постава, кульгавість, специфічна хода, картавість і т.д):

- Зразки ДНК

Дактилоскопія проводиться шляхом збирання відбитків усіх пальців рук. Якщо отримати інформацію про особливості візерунків пальців рук неможливо, проводиться дактилоскопія долонь рук, губ, ступні ноги за вибором особи, щодо якої проводиться дактилоскопія.

Сліди рук, у порівнянні з іншими слідами, найчастіше й успішніше використовуються в розкритті та розслідуванні злочинів. [1, с. 152]. Сліди рук, які знайдені на місці злочину, є беззаперечним фактом, що дана людина тут перебувала.

Також важливе значення мають *особливі прикмети*. Це, насамперед, татування, наявність атипових родимих плям, нестандартного пірсингу, волосся, що пофарбоване у непересічний колір і т.д. [2, с. 134].

Особливі прикмети, тобто такі ознаки, які надають вигляду людини індивідуального характеру. Особливі прикмети, як правило легкодоступні спостереженню та відразу ж привертають увагу. Їх прийнято називати прикметами, що впадають у око. До особливих прикмет належать: надзвичайно великий або малий зріст; горбатість, сутулість; виражена кульгавість, відсутність чи дефекти кінцівок (ніг, рук, пальців, вух та ін.); відсутність ока, протез ока, більмо, сліпоту, відсутність зубів, дефекти зубів, наявність коронок, мостів; аномалії мови (шепелявість, акцент, заїкання, ознаки діалекту

тощо); родимі плями, родинки, веснянки, бородавки, шрами, татування та ін.

ДНК зразки відбирають у вигляді крові, слини та епітелію з ротової порожнини. Потім ці зразки направляються до експертних установ, де виділяється ДНК профіль.

Виконуючи стабілізаційні заходи на деокупованих територіях все більше виявляється фактів вчинення злочинів військовослужбовцями РФ. Виявивши їх на територіях та відібравши сліди, в подальшому є ймовірність ідентифікувати та притягнути злочинців до кримінальної відповідальності.

Також необхідно створити доступ, з правом користування для СБУ, НПУ, ЗСУ, всіх експертних установ, незалежно від організаційно-правової форми.

Отже, всі перераховані відомості в сукупності утворюють базу, таким чином можна стверджувати, що саме основні характеристики з бази дозволять ефективно та точно ідентифікувати особу, а отже швидко і безпомилково розкрити злочин та притягнути винну особу серед військовополонених до кримінальної відповідальності.

Список використаних джерел

1. Дубовий О.П., В.Я.Лукашенко, Я.В.Рибалко та ін.. Криміналістичне дослідження слідів рук: Наук. практ. посіб., К.: Атіка, 2000. 152 с.

2. Маланчук П.М. Особливі прикмети зовнішності людини: їх значення для розслідування злочину. *Правові горизонти / Legal horizons*, 2016. С. 133–136 URL: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.

3. Татуаж. URL: <http://emed.org.ua/kosmetologija/340-tatuazh>.

4. Пазинич Т.А. Ознаки зовнішності людини: їх особливості та значення для вирішення окремих завдань розслідування. *Криміналістичний вісник*. 2011. № 2 (16). С. 71–76. URL: <http://scholar.google.com.ua/>.